

USA-baser i Colombia väcker starka reaktioner

BUENOS AIRES. Colombias beslut att låta amerikanska styrkor använda nya militärbaser har sänt kraftiga svallvågor över Latinamerika.

I kombination med kuppen i Honduras och smutskastningen av Venezuela sprider sig oron över en ny våg av amerikansk imperialism.

Det rör en ganska liten styrka (upp till 800 USA-soldater, lika många som redan finns i Colombia) som främst ska ersätta USA:s nedstängda bas i Manta i Ecuador. Ändå har beslutet väckt häftiga reaktioner.

Venezuelas Hugo Chávez förklarade att ”ni öppnar ert hus för en fiende till er granne... och er granne har rätt att säga att det är en ovänlig handling”. Venezuela har tillkännagett nya vapeninköp, dragit tillbaka sin ambassadör från Colombia och dragit tillbaka importlicenser för 10 000 colombianska bilar. Fram tills nu har rela-

”Ni öppnar ert hus för en fiende till er granne... och er granne har rätt att säga att det är en ovänlig handling.”

Hugo Chávez, Venezuelas president.

tionerna mellan Venezuela och Colombia präglats av en anmärkningsvärd klyvning mellan ekonomi och politik; medan presidenterna har utköpat verbala artilleridueller har tjänstemän framgångsrikt förhandlat fram handelsavtal, gemensamma vattenkraftsprojekt och järnvägsförbindelser. Men nu verkar det vara slut med det. Bolivias Evo Morales tog om möjligt i ännu hårdare när han karakteriserade beslutet som ett ”förräderi mot Latinamerika och mot folket”.

MEN UTTALANDEN MOT de nya baserna har också kommit från mer oväntat håll. Michele Bachelet från Chile och Tabaré Vázquez från Uruguay, två traditionellt sett ganska USA-vänliga länder, förklarade sig båda ”oroade”. Störst tyngd har Brasiliens uppfattning. Att det krävs stora kunskaper för att tolka diplomatiska uttalanden syntes efter Colombias president Álvaro Uribe blixitvisit till Brasilien. Medan Dagens Nyheter satte rubriken ”Lula stöttar Uribe USA-planer” löd rubriken i Clarín, Argentinas största dagstid-

Venezolanska soldater blockerar en gränsövergång mellan Venezuela och Colombia. Spänningen länderna emellan sprider sig nu över Latinamerika.

ning: ”Lula och Tabaré mot baserna”. Vad den brasilianske utrikesministern sade var att utländsk trupp närvaro inom Colombias gränser är en fråga som faller inom ”statsuveräniteten”, men samtidigt att Brasilien ”förespråkar” ”icke-inblandning av utländska styrkor”. Brasilien kräver också garantier för att de amerikanska trupperna inte kommer att operera utanför Colombias territorium, och har i detta, enligt läckor till brasilianska medier, fått stöd av Spanien, vilket om det är sant är en överraskning. I hela Sydamerika är det i stort sett bara Peru som inte har invänt mot baserna.

EN FÖRKLARING TILL de starka reaktionerna kan ligga i det sammanhang som utplaceringen kommer. Den venezolanska tidskriften Marea Socialista skriver i sin

senaste ledare att ”vi står inför en ny yankee-kontraoffensiv mot den latinamerikanska revolutionen” vars ”tre brohuvuden” är kuppen i Honduras, att ”förvandla Colombia till enorm yankee-militärbas” och ”en konstant kampanj av des-

Fakta Manta i Ecuador

■ **1999 undertecknade** USA och Ecuador ett tioårigt avtal som tillåter USA:s flygvapen att använda flygbasen Manta i västra Ecuador för insatser mot kokainsmuggling från Colombia.

■ **Ecuadors president** Rafael Correa har lovat att inte förlänga avtalet när det löper ut i november 1999 om inte USA i gengäld tillåter Ecuador att bygga en flygbas i Miami, Florida.

■ **2008 meddelade** Ecuadors utrikesdepartement USA att avtalet inte kommer att förlängas.

information lik den inför kriget mot Irak” men denna gång med främst Venezuela som mål. Till denna desinformationskampanj räknas påståendet om att Venezuela sålt Bofors-granater till Farcgerillan i Colombia.

MER ÄN EN MÅNAD efter störtandet av Zelaya i Honduras har visserligen ingenting framkommit som pekar på att Obamas administration medverkade i eller uppmunttrade kuppen. Däremot tyder vissa uttalanden på att Washington inte betraktar kuppen som ett stort problem. Den 20 juli sade Philip Crowley, amerikansk UD-talesman, att ”en lärdom” av kuppen är att ”den venezolanska modellen inte är något att följa”. USA har fortfarande inte klassat maktövertagandet som en militärkupp (fastän de talar om en kupp), vilket skulle ha tvingat fram ett avbry-

tande av nästan allt amerikanskt bistånd. Den 6 augusti demonstrerade 2 000 Zelaya-anhängare utanför den amerikanska ambassaden med krav på starkare åtgärder. Manifestationerna mot kuppen fortsätter utan tecken på att avmattas, trots att hittills åtta demonstranter har dödats av kuppregeringen.

Bara grupper långt ut till vänster – som redaktionen för Marea Socialista – talar i dag om en återupplivad USA-imperialism i Latinamerika. Från alla andra är den officiella linjen fortfarande att presidentskiftet i USA har inneburit en positiv omsvängning.

De starka reaktionerna på de nya Colombiabaserna kan dock ses som ett tecken på att oron delas även av regeringar tämligen långt till höger.

JON WEMAN
utrikes@arbetaren.se